

Όνομα της
πρακτικής:
Πλατφόρμα ELIOS

Κατηγορία της
πρακτικής:

- Υποβολή καταγγελιών δημοσίου συμφέροντος

Στοιχεία επικοινωνίας:

- Delegation Générale à l'Emploi Regional et à la Formation Professionnelle et Initiative pour l'Emploi des Jeunes
- <https://www.platforme-elios.fse.gouv.fr/>
- jeanne.laurent@emploi.gouv.fr

Χώρα:
Γαλλία

Κίνδυνοι απάτης που καταπολεμώνται

- Σύγκρουση συμφερόντων
- Αποφυγή ή χειραγώγηση των διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων
- Διπλή χρηματοδότηση
- Αθέμιτη σύμπραξη
- Χειραγώγηση του κόστους του έργου
- Άλλοι

Πλαίσιο και στόχος/-οι

Σύμφωνα με το άρθρο 125 παράγραφος 4 στοιχείο γ) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, κάθε διαχειριστική αρχή οφείλει να θεσπίζει «αποτελεσματικά και αναλογικά μέτρα καταπολέμησης της απάτης, λαμβάνοντας υπόψη τους εντοπισθέντες κινδύνους» και να λαμβάνει μέτρα για την πρόληψη, τον εντοπισμό και την επιβολή κυρώσεων σε περιπτώσεις απάτης και παρατυπιών με αποτελεσματικό τρόπο. Επιπλέον, ο γαλλικός ποινικός κώδικας απαιτεί από κάθε αρχή ή δημόσιο λειτουργό που πληροφορείται για αξιόποινη πράξη κατά την άσκηση των καθηκόντων του να υποβάλλει σχετική αναφορά.

Για την εκπλήρωση αυτών των απαιτήσεων, η «Delegation Générale à l'Emploi Regional et à la Formation Professionnelle» (DGEFP), η διαχειριστική αρχή (ΔΑ) που είναι αρμόδια για τα επιχειρησιακά προγράμματα απασχόλησης και ένταξης στη μητροπολιτική Γαλλία (FSE) και για την πρωτοβουλία για την απασχόληση των νέων (ΠΑΝ), ανέπτυξε το 2017 την πλατφόρμα ELIOS, μια πλατφόρμα υποβολής καταγγελιών δημοσίου συμφέροντος.

Η πλατφόρμα ELIOS επιτρέπει σε όλα τα πρόσωπα που υποβάλλουν καταγγελία δημοσίου συμφέροντος με υπόνοιες απάτης ή σύγκρουσης συμφερόντων όσον αφορά την υλοποίηση προγραμμάτων του ΕΚΤ να υποβάλλουν καταγγελία μέσω εντύπου στην πλατφόρμα ELIOS. Η πλατφόρμα ELIOS είναι ένας ιστότοπος που παρέχει πληροφορίες σχετικά με την απάτη και τις συγκρούσεις συμφερόντων, ενώ παράλληλα επιτρέπει στα πρόσωπα που υποβάλλουν καταγγελία δημοσίου συμφέροντος να υποβάλλουν μη ανώνυμες καταγγελίες για τα θέματα αυτά. Αποσκοπεί στην αύξηση του εντοπισμού υποθέσεων απάτης σε σχέση με τα προγράμματα του ΕΚΤ.

Περιγραφή της πρακτικής

Για τη διαχείριση της υποβολής καταγγελιών δημοσίου συμφέροντος, η DGEFP δημιούργησε μια αρχική σελίδα όπου οποιοσδήποτε μπορεί να επικοινωνήσει με ειδική ομάδα για τις ανησυχίες του. Οι καταγγελλόμενες ανησυχίες φθάνουν σε ειδική ηλεκτρονική θυρίδα, όπου η διαχείριση των υποθέσεων είναι ευκολότερη. Πρόσβαση στην ηλεκτρονική θυρίδα έχουν μόνο εξουσιοδοτημένα πρόσωπα.

Η υλοποίηση οργανώθηκε από την DGEFP σε συντονισμό με τον εσωτερικό της πάροχο συστημάτων ΤΠ. Το σύστημα λειτούργησε μετά από ένα έτος ακριβούς περιγραφής των απαιτήσεων, ακολουθούμενο από

δοκιμή της λύσης. Το κόστος της υλοποίησης ανήλθε σε 90 000 EUR περίπου, επιπλέον των 20 000 EUR που απαιτούνται ετησίως για συντήρηση.

Η αρχική σελίδα της πλατφόρμας παρέχει στους χρήστες πληροφορίες σχετικά με τη νομική βάση της προστασίας των προσώπων που υποβάλλουν καταγγελία δημοσίου συμφέροντος.

Υπάρχουν δύο πιθανά θέματα για την υποβολή καταγγελίας δημοσίου συμφέροντος: απάτη και σύγκρουση συμφερόντων. Οι χρήστες μπορούν να υποβάλουν καταγγελία έως και έξι μήνες μετά την ημερομηνία του συμβάντος. Παρέχονται εξηγήσεις και ορισμοί της απάτης, της σύγκρουσης συμφερόντων και των συναφών παραπτωμάτων. Τα θέματα αυτά επελέγησαν δεδομένου ότι αντιπροσωπεύουν τα είδη αξιόποινων πράξεων που εντοπίζονται περισσότερο στους ελέγχους και τις έρευνες.

Προτού ο χρήστης αποκτήσει πρόσβαση στο έντυπο καταγγελίας δημοσίου συμφέροντος, η πλατφόρμα απαιτεί διαδικασία επιβεβαίωσης 3 βημάτων, καθένα με δική του προειδοποίηση. Η διαδικασία έχει ως εξής:

- Κατά τη διάρκεια του πρώτου βήματος, η πλατφόρμα ELIOS δηλώνει ότι ο χρήστης μπορεί να υποβάλει καταγγελία για υπόνοιες σχετικά με έργα του ΕΚΤ ή της ΠΑΝ μόνο. Η πλατφόρμα δεν είναι αρμόδια για την υποβολή καταγγελιών σχετικά με άλλα ευρωπαϊκά ταμεία (ΕΓΤΑΑ/ΕΤΘΑ) ούτε για προγράμματα που διαχειρίζονται περιφερειακές αρχές διαχείρισης (προγράμματα ΕΤΠΑ/ΕΚΤ του περιφερειακού συμβουλίου). Η πλατφόρμα για την υποβολή καταγγελιών δημοσίου συμφέροντος παρέχει στους χρήστες καθοδήγηση για το πού μπορούν να απευθύνουν τα ερωτήματα σχετικά με θέματα που δεν σχετίζονται με τα ΕΔΕΤ (π.χ. φοροδιαφυγή, εισφοροδιαφυγή και κοινωνικές παροχές, τελωνιακή απάτη ή απάτη στον εργατικό κώδικα).
- Το δεύτερο βήμα περιλαμβάνει προειδοποίηση σχετικά με τις συνέπειες και τη νομική ευθύνη για ψευδείς καταγγελίες.
- Το τρίτο βήμα περιλαμβάνει λεπτομερή περιγραφή της νομικής βάσης για την προστασία των προσώπων που υποβάλλουν καταγγελία δημοσίου συμφέροντος.

Οι χρήστες πρέπει να επιβεβαιώσουν ότι κατανοούν όλες τις προειδοποιήσεις πριν από την πρόσβαση στο έντυπο υποβολής καταγγελίας δημοσίου συμφέροντος.

Τέλος, η πλατφόρμα απαιτεί από τα πρόσωπα που υποβάλλουν καταγγελία δημοσίου συμφέροντος να παρέχουν τις προσωπικές πληροφορίες τους· δεν επιτρέπει την ανώνυμη υποβολή καταγγελιών. Αυτό αποσκοπεί στην αποτροπή τυχόν εσφαλμένων δηλώσεων που δεν μπορούν να εντοπιστούν. Όλες οι προσωπικές πληροφορίες αποθηκεύονται με ασφάλεια στο σύστημα υποβολής καταγγελιών δημοσίου συμφέροντος και διαβιβάζονται μόνο σε εμπλεκόμενα θεσμικά όργανα ή άτομα. Οι γενικοί όροι και προϋποθέσεις χρήσης περιγράφουν τους κανόνες για την προστασία του απορρήτου των προσωπικών δεδομένων που ισχύουν για τα δεδομένα που συλλέγονται από την πλατφόρμα σε σχέση με τον χρήστη και την καταγγελία δημοσίου συμφέροντος. Η πρόσβαση στις πληροφορίες επιφυλάσσεται μόνο στους ελεγκτές απάτης της DGEFP. Τα στοιχεία επικοινωνίας χρησιμεύουν επίσης ως μέσο επικοινωνίας με το πρόσωπο που υποβάλλει την καταγγελία.

Όταν οι χρήστες ολοκληρώσουν την υποβολή της καταγγελίας, στη θυρίδα εισερχομένων του ειδικού ελεγκτή απάτης φθάνει με ασφαλή τρόπο μια ειδοποίηση. Το πρόσωπο που υποβάλλει την καταγγελία λαμβάνει αυτόματα απόδειξη.

Ο ελεγκτής απάτης της DGEFP εξετάζει την καταγγελία και αποφασίζει σχετικά με τα αναγκαία μέτρα που πρέπει να ληφθούν, τα οποία μπορεί να περιλαμβάνουν τη διαβίβαση της καταγγελίας σε άλλα θεσμικά όργανα, εάν δεν εμπίπτει στο πεδίο δραστηριοτήτων της DGEFP, ή την αποχή από περαιτέρω ενέργειες εάν η καταγγελία είναι μη ουσιαστικής. Οι καταγγελίες που κρίνονται βάσιμες μπορούν να διαβιβαστούν απευθείας στην εισαγγελία.

Η DGEFP διαθέτει εσωτερική επιτροπή συμμόρφωσης, η οποία ενημερώνεται τακτικά σχετικά με τα μέτρα που λαμβάνονται και μπορεί να προτείνει περαιτέρω μέτρα. Η επιτροπή μπορεί να προσκαλέσει εξωτερικούς εκπροσώπους από τα θεσμικά όργανα που εμπλέκονται στις καταγγελίες. Προκειμένου να

λάβει περαιτέρω πληροφορίες και συμβουλές, η εσωτερική επιτροπή μπορεί επίσης να ενημερώσει την εθνική αντιπροσωπεία για την καταπολέμηση της απάτης (DNLF), η οποία ειδικεύεται στην καταπολέμηση της απάτης στον τομέα των δημόσιων οικονομικών.

Επί του παρόντος, τέσσερα άτομα έχουν πρόσβαση στις καταγγελίες που αποστέλλονται μέσω της πλατφόρμας ELIOS, εκ των οποίων ένας ελεγκτής απάτης αξιολογεί τις καταγγελίες και οργανώνει την εσωτερική επιτροπή συμμόρφωσης που συνεδριάζει μία φορά τον χρόνο.

Το πρόσωπο που υποβάλλει την καταγγελία δεν ενημερώνεται για την έκβαση της διαδικασίας.

Μοναδικά χαρακτηριστικά

Η ανάπτυξη και η υλοποίηση της πλατφόρμας ELIOS επιτρέπει:

- τη συγκέντρωση όλων των καταγγελιών, ανεξάρτητα από το οικείο διοικητικό τμήμα·
- τον εντοπισμό της υποβολής των καταγγελιών (καταχώριση και απόδειξη παραλαβής)·
- τη μεταβίβαση των καταγγελιών σε σχετικές υπηρεσίες διαχείρισης για επεξεργασία·
- τη διενέργεια ελέγχου παρακολούθησης σχετικά με την υπόθεση σε συνεργασία με το πρόσωπο που υποβάλλει την καταγγελία·
- την αξιολόγηση καταγγελιών που αφορούν ειδικά τη διαχειριστική αρχή εσωτερικά·
- **τον** πιθανό έγκαιρο εντοπισμό αδικημάτων.

Εκβάσεις και αποτελέσματα

Η πλατφόρμα ELIOS υποστηρίζει τον εντοπισμό και την υποβολή καταγγελιών για κινδύνους απάτης. Επιτρέπει στα πρόσωπα που υποβάλλουν καταγγελία δημοσίου συμφέροντος να διαθέτουν ένα κεντρικό και τυποποιημένο έντυπο για να καταγγέλλουν υποθέσεις απάτης και σύγκρουσης συμφερόντων, όταν μια καταγγελία εντός της δικής τους ομάδας/επιχείρησης ενδέχεται να μην αποτελεί επιλογή.

Η πλατφόρμα ELIOS είναι ένα πρόσθετο εργαλείο για τον εντοπισμό υποθέσεων απάτης, βελτιώνει την εμπιστοσύνη στη διαχειριστική αρχή και δημιουργεί έναν βρόχο ανατροφοδότησης για τους δικαιούχους και το ευρύ κοινό.

Μέχρι στιγμής, έχουν υποβληθεί στην πλατφόρμα ELIOS 36 καταγγελίες, εκ των οποίων 11 αφορούσαν ευρωπαϊκά ταμεία και άλλες δύο διαβιβάστηκαν στην OLAF για περαιτέρω έρευνα.

Βασικοί παράγοντες επιτυχίας

- Πληροφορίες σχετικά με την πλατφόρμα διατίθενται σε όλους τους σχετικούς ιστοτόπους
- Ταχεία αξιολόγηση των καταγγελιών που λαμβάνονται και καθορισμός μέτρων κατόπιν διαβούλευσης με τους κατηγορούμενους ή τα ενδιαφερόμενα μέρη
- Κατάρτιση για τους ελεγκτές απάτης

Προκλήσεις που προέκυψαν και διδάγματα που αντλήθηκαν

- Για την επιτυχή εφαρμογή της εν λόγω πρακτικής σε άλλες χώρες θα πρέπει να διασφαλίζονται η συμμόρφωση με τον ΓΚΠΔ και η διασφάλιση της ασφάλειας των δεδομένων, καθώς η προστασία των δεδομένων και η ανωνυμία αποτελούν πηγή ανησυχίας για τους χρήστες.

Δυνατότητες μεταφοράς

- Μπορεί εύκολα να μεταφερθεί σε άλλες αρχές, δεδομένου ότι δεν απαιτείται συγκεκριμένη διεύθυνση ή θεσμικό τοπίο
- Ύπαρξη άλλων εθνικών εργαλείων υποβολής καταγγελιών δημοσίου συμφέροντος που πρέπει να αξιολογηθούν προκειμένου να διαχωριστούν σαφώς οι ευθύνες και να γνωστοποιηθούν τα σημεία υποβολής καταγγελιών των διαφόρων ειδών ανησυχιών